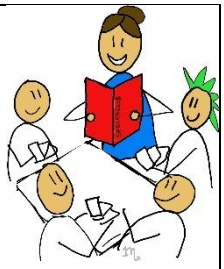

Nieuwsbrief voor arbiters van nu en morgen

Verschijnt 2-wekelijks

nummer 2 1 juni 2026

*Medium voor cursisten en mentoren van de Praktijk Arbiter en Technisch Arbiter cursus **én** voor elke bridger met interesse in het plezierig omgaan met vergissingen en misverstanden aan de bridgetafel*

Cursisten en mentoren én de reeds geslaagde Praktijk Arbiters en Technisch Arbiters ontvangen deze Nieuwsbrief twee dagen vóór de verschijningsdatum.

Inhoud

02 B.C. Zevenaar geniet van de eerste zeven geslaagde Praktijk Arbiters!

03 Richtlijnen voor de Praktijk Arbiter Pas en voor de Technisch Arbiter Pas

05 **Ontvangen reacties op de Praktijk en Technisch Arbiter Cursus**
- 054 Ontvangen reactie van een mentor
- 06 Praktijkoefening 9 (verzaken)
- 08 Praktijkoefening 11, een paar neemt plaats aan de verkeerde tafel, één speler bekeek zijn hand

10 Praktijk Arbiter Cursus aanbieden bij RBA?

11 **Ontvangen vraagstukken van arbiters én spelers**
- 11 Woedend om… pas
- 12 Omgaan met het 5-minutensignaal

- Omdat we nu al voor 15 pagina's informatie hebben, verschijnt dit nummer een week eerder dan de geplande datum.

- Op pagina 2 een geweldige primeur van B.C. De Liemers!

- Clubs waar het ***omgaan met het waarschuwings- en wisselsignaal*** soms tot enige spanning kan leiden, raden we aan ***ook*** pagina 12 te lezen.

Veel leesgenoegen!

Liesbeth, Ron en Rob

Bridgeclub De Liemers te Zevenaar geniet van de eerste zeven geslaagde Praktijk Arbiters!

Van links naar rechts,
de heren: Theo Kampschreur, Willem Kock, mentor Jos Jansen en Rob Boekhorst
de dames: Luba Wijnalda-Feingold, Wendy de Preter, Linda Camphuynder en

Ingrid Boekhorst

Beste Rob, Liesbeth en de rest van het team Praktijkarbiter,

Gisterenavond (26 mei) hadden wij de afsluitende bijeenkomst van de cursus Praktijkarbiter. Alle deelnemers zijn geslaagd en mede daardoor werd het een gezellige, zomerse avond met een hapje en een drankje.
We begonnen met koffie, thee of water en de heerlijke bonbons die je ons stuurde. De praktijkarbiters vonden dit een erg leuk en smakelijk gebaar. Daarna heb ik voor iedere deelnemer een klein persoonlijk woord gesproken en zijn de certificaten uitgereikt — uiteraard gevolgd door een feestelijk glas bubbels.

Met certificaat en/of glas in de hand was er een mooi moment voor deze foto. Daarna volgde nog een gezellige avond met drankjes en hapjes. Kortom: een mooie afsluiting van een plezierige winter waarin intensief is samengewerkt met de deelnemers én met jullie team.

Bij deze wil ik jullie nogmaals hartelijk bedanken voor het ontwikkelen van de cursus en de prettige begeleiding. Voor onze bridgeclub heeft dit gezorgd voor een flinke uitbreiding van ons kader én voor een hechte onderlinge band.

Met vriendelijke groet, en nogmaals hartelijk dank voor alles in het afgelopen halfjaar,

Jos

Conclusie: alleen maar winnaars, want ook wij genoten van deze toch vrij spontaan opgezette cursus. En de grootste winnaars: de clubleden van B.C. De Liemers! Want hun spelplezier is verzekerd, ook bij het rechtzetten van een onregelmatigheid.

Richtlijnen voor de Praktijk Arbiter Pas en voor de Technisch Arbiter Pas

Wie met goed gevolg de Communicatie- en de Kennistoets aflegt, verwerft de digitale **Praktijk Arbiter Pas**. De geslaagden kunnen kiezen tussen de illustratie van Simone Schot óf een foto van henzelf met de vier spelers, genomen tijdens hun Communicatietoets.

Dezelfde cursus volgen zónder de praktijkoefeningen en dus ook zónder mentor, kan ook. Dan kun je een gooi doen naar de 'Technisch Arbiter Pas' .

1 november '25 startte ***Bridge Service*** een arbitercursus die sterk afwijkt van de gangbare cursussen, met één **hoofddoel**:

> *de cursisten zo wapenen dat hun plezier niet vermindert als een speler zich tijdens hun arbitrage respectloos, arrogant, onverschillig, eigenwijs en/of dominant opstelt.*

Meteen gevolgd door **doel 2**:

> *het verminderen van de schroom binnen de club om een arbiter uit te nodigen. Arbitreren moet het plezier in het spel juist verhogen!*

De Praktijk Arbiter-formule

- De Praktijk Arbiter-cursisten kiezen een mentor uit hun clubleden. Een club die het arbiterkorps wil uitbreiden kan ook zelf een mentor of begeleidingscommissie benoemen en belangstellende clubleden uitnodigen aan de cursus deel te nemen.
- Bij elke les hoort een praktijkoefening met vier spelers van de club. De mentor bereidt met die vier spelers de Praktijkoefening voor.
- Handhaven/beschermen van het eigen plezier tijdens het arbitreren is hoofdonderdeel van de cursus, én van de afsluitende Communicatietoets.
- Niet alle artikelen uit het hoofd leren, maar de kennis en vaardigheid om snel de betreffende informatie en rechtzetting te vinden, is het uitgangspunt. Daarvoor zijn alle middelen, ook internet, toegestaan. Ook tijdens de twee afsluitende toetsen: de Communicatietoets en de Kennistoets!
- Naast de vijftien lessen ontvangen de cursisten en mentoren een uitleg van de ArbitreerWijzer-app en de bestanden Technische Hulpmiddelen en Plezierig Rechtzetten. In Technische Hulpmiddelen staat onder andere hoe arbitrale scores in bridgemate en rekenprogramma moeten worden ingevoerd. In Plezierig Rechtzetten staan de meest voorkomende onregelmatigheden met de volledige rechtzetting, zónder doorverwijzing naar andere onderwerpen/artikelen.

Huidige stand van zaken

Praktijk Arbiter

- Vanaf deze zomer staan alle 15 lessen van de Praktijk Arbiter Cursus, de Technische Bijlage én Plezierig Rechtzetten op www.bridgeservice.nl.
- De bijbehorende Praktijkoefeningen worden uitstuitend gemaild naar wie zich als mentor opgeeft, zodat de aangetroffen situatie, net als in het echt, een verrassing is voor de cursist.
- Bij de aanvraag voor de praktijkoefeningen moet in de CC de betreffende cursist(en) worden meegenomen. De kosten per cursist: € 25,-, dat is inclusief de Eindtoetsen en de eventueel behaalde Praktijk Arbiter Pas. De ***Communicatietoets*** en de ***Kennistoets*** voor Praktijk Arbiter kunnen worden aangevraagd nadat onze contactpersoon het verslag heeft ontvangen van de eerste en laatste Praktijkoefening.
    - Als een kandidaat alleen slaagt voor de Kennistoets, krijgt die de Technisch Arbiter Pas.
    - Als een kandidaat alleen slaagt voor de Communicatietoets, krijgt hij een bevestiging daarvan. Wanneer hij dan later slaagt voor een volgende Kennistoets ontvangt hij alsnog de Praktijk Arbiter Pas.

Technisch Arbiter

- Voor de Technisch Arbiter Pas is slagen voor de Kennistoets voldoende.
- De Kennistoets moet worden aangevraagd door een wedstrijdleider of bestuurslid van de betreffende club, met de beoogde Technisch Arbiter(s) in de CC. De kosten: € 25,- per kandidaat, inclusief de eventueel behaalde Technisch Arbiter Pas.

Communicatietoets

Aan een tafel met vier spelers moet de kandidaat elke vorm van vervelend voelend gedrag, zonder dat dat ten koste gaat van het eigen plezier, stoppen.

Kennistoets

De kennistoets vindt plaats zónder spelers. Degene die de toets afneemt legt mondeling negen situaties voor, ondersteund met bied- en speelkaarten en stelt 10 parate kennisvragen.

Tijdslimiet

Voor de Communicatietoets geldt geen tijdslimiet. Voor de kennistoets weegt de gebruikte tijd wél mee. Als die wordt overschreden leidt dat tot een korting op het behaalde eindcijfer voor de kennis. Hoe groter de tijdsoverschrijding, des te hoger de korting. Wie binnen de zestig minuten blijft, krijgt geen korting. Kandidaten met een taalstoornis als dyslexie, krijgen 20 minuten extra.

Ontvangen vragen en reacties op de Cursussen Praktijk en Technisch Arbiter	
	
Vragen over de cursussen, praktijkoefeningen, de ArbitreerWijzer en Plezierig Rechtzetten. Voorgestelde verbeteringen voeren we onmiddellijk uit!	

Ontvangen reactie van een mentor

Toen mij gevraagd werd mentor te zijn van drie dames voor deze cursus, heb ik direct ja gezegd. Ik ben erg blij dat zij het initiatief hebben genomen om de cursus te gaan volgen. Er is immers een groot tekort aan arbiters, dus dat is alleen maar positief.

Achteraf moet ik echter zeggen dat ik mij een totaal andere voorstelling had gemaakt van het mentorschap. Vanuit mijn achtergrond in het onderwijs betekent mentorschap voor mij: ondersteuning bieden, beschikbaar zijn voor vragen en begeleiden waar nodig. Misschien dus eigen schuld; een volgende keer zal ik minder snel ja zeggen en eerst beter onderzoeken wat het precies inhoudt.

In de praktijk bleek het echter een veel intensiever traject. Samen hebben wij alle lessen doorgenomen, behandeld en alle spelsituaties geoefend met leden van de club. Dat was een enorme klus.

Daarnaast moest ik zelf alle lessen bestuderen én vervolgens alle correcties verwerken die daarna kwamen. Wanneer ik in het onderwijs met een methode werk, ga ik ervan uit dat die methode klopt. In dit geval voelde het voor mij echter minder als mentorschap en meer als daadwerkelijk lesgeven. Mogelijk komt dat doordat ik het erg serieus heb genomen, maar ik vind het belangrijk dat cursisten met voldoende vertrouwen en een goed gevoel de praktijk in kunnen.

Mocht ik in de toekomst opnieuw een mentorschap aanvaarden, dan zou ik het eerder benaderen als een trainingstraject, eventueel samen met andere clubs uit de omgeving, waarbij de cursus als lesmethode gebruikt wordt.

Ook de beoordeling vond ik lastig. In mijn ogen draait mentorschap om begeleiden, niet om beoordelen. Beoordelen zie ik meer als een taak voor een trainer, docent of examinator.

Voor de eindtoets heb ik daarom zowel een arbiter van onze eigen club als iemand van een bevriende bridgeclub gevraagd om mee te beoordelen, zodat de beoordeling zo objectief mogelijk zou zijn. Ook dit kostte veel extra tijd. Normaal gesproken bestaat een eindtoets wellicht uit een praktijkgedeelte en een schriftelijk deel, maar de huidige opzet vraagt voor mijn gevoel erg veel tijd en inzet.

Nogmaals: ik ben blij dat er een arbiterscursus bestaat, maar voor mij persoonlijk werkt deze vorm van mentorschap niet goed.

Wat ik wel zeer positief vond, was de aandacht voor communicatie. Dat is een essentieel onderdeel van het arbiter zijn. Ook wil ik graag een compliment geven aan Liesbeth voor de manier waarop zij dit onderdeel heeft verzorgd.

Rob:

Deze mentor heeft volkomen gelijk, de taak van de 'praktijk arbiter-mentor is veel zwaarder dan ik vooraf beloofde!

Ik stelde dat een ervaren bridger die goed kan organiseren een uitstekende mentor kan zijn. Ook als die niet zelf een ervaren wedstrijdleider is.

Uitgangspunt van mijn stelling was dat de lestekst, de ArbitreerWijzer-app en Plezierig Rechtzetten de noodzakelijke kennis aanreiken.

Maar in de praktijk ervoer een deel van de mentoren die steun onvoldoende.

Meteen na de eerste ontvangen signalen voegden we 2-wekelijks verduidelijkingen en uitbreidingen toe aan Plezierig Rechtzetten, maakten we oefentoetsen in de lessen én noteerden we spelregelartikelnummers bij de te nemen stappen van de Praktijkoefeningen.

Maar ook met deze verbeteringen vraagt het ambt van mentor veel tijd.

Denk aan het plannen met vier spelers van totaal veertien praktijkoefeningen, het vooraf met de spelers goed doornemen van hun te spelen rollen, het bijhouden van de resultaten tijdens de oefeningen én het evalueren. En dan ook nog het verzenden van de praktijkoefeningverslagen. En als je dan denkt dat je alles hebt gehad, volgen ook nog de afsluitende Communicatie- en Kennistoets…

Daarom neem ik graag de suggestie over om als mentor de hulp in te roepen van een ervaren arbiter als je vindt dat je zelf spelregelkennis en –inzicht te kort komt om met plezier, en zonder extra 'studietijd' mentor te kunnen zijn.

En ik zal de komende zomermaanden door alle lessen fietsen, vooral kijkend door de ogen van de mentoren.

Ik sluit mijn reactie af met een oprechte uitnodiging om mij te mailen welke onderwerpen/onregelmatigheden volgens jou duidelijker zouden kunnen. Want ook daar zet ik dan heel graag mijn schouders onder.

Praktijkoefening 9 (verzaken)

Uit persoonlijke interesse heb ik als mentor een vraagje over oefening 9.

Het resultaat zonder overtreding wordt gezet op 3SA+2, maar als Oost op de ruitenoptocht op enig moment besluit een kleine harten bij te spelen, kunnen NZ 3SA+3 maken.
Het bijspelen van een kleine harten zal wellicht niet ieders keuze zijn, maar het afbreken van de lengte klaveren kan net zo goed fout uitpakken. Oost kan eerst 2 schopjes lozen, maar als Zuid dat ook doet, moet Oost beslissen voordat Zuid een klaveren heeft weggedaan.
Omdat OW "het nadeel van de twijfel" krijgen zou ik NZ toch 3SA+3 geven, zelfs als alle andere paren slechts 3SA+2 gescoord hebben, en zelfs als NZ slechts vragen naar herstel tot 3SA+2.
Doe ik dit fout?

De betreffende Praktijkoefening:

Zuid/OW

	♠ A 7 ♥ 8 5 3 ♦ A B 10 9 5 2 ♣ B 5	
♠ V B 10 5 4 ♥ 7 6 ♦ 6 3 ♣ H V 10 2		♠ H 3 2 ♥ B 10 9 4 ♦ V 8 ♣ 9 8 6 4
	♠ 9 8 6 ♥ A H V 2 ♦ H 7 4 ♣ A 7 3	

Oost verzaakte in de tweede ruitenslag, waardoor hij de 3e ruitenslag won en dummy's laatste ruiten onbereikbaar waren (de schoppenuitkomst werd meteen genomen met ♠A).

Rob:

Ik vind dat je dat **niet** verkeerd doet. Met dit soort inschattingen geef je de overtredende partij immers het nadeel van elke twijfel.

Vertel dat je uitgaat van 12 slagen voor NZ, omdat je niet uitsluit dat oost een hartje opruimt op de ruiten.
Alleen als oost een zeer sterk argument geeft waarom hij géén hartje zal opruimen, kun je dat honoreren.

Praktijkoefening 11, een paar neemt plaats aan de verkeerde tafel, één speler bekeek zijn hand

Conclusie: Dit spel moet worden gespeeld met het verkeerde paar, dat daarna naar de juiste tafel moet gaan. Met als gevolg dat deze ronde het juiste paar dat spel niet kan spelen. Datzelfde nadeel geldt voor het paar dat dit spel in een latere ronde tegen het verkeerd zittende paar had moeten spelen.

Over deze rechtzetting ontstaat discussie.

- De spelers stellen voor om het verkeerd zittende paar dat spel nu NIET te laten spelen en ***meteen*** naar de juiste tafel te sturen.
- De PA verwerpt deze oplossing omdat de speler die zijn hand al bekeek mogelijk informatie over dat spel zou kunnen delen met zijn partner. Als een speler van het goed zittende paar zijn hand zou hebben ingezien, geldt dat risico niet omdat zij aan de juiste tafel zitten en het spel meteen gaan spelen.
- De suggestie van de spelers om paar 8 dan maar meteen een arbitrale score toe te kennen vindt de PA aanvankelijk niet zo gek, maar de spelregels bepalen anders.

Omdat één van de spelers ook het rekenprogramma bedient, had ik vooraf bedacht het wijzigen van de tegenstander meteen te laten verwerken. Ter voorbereiding had ik de spellen van onze vorige competitieavond neergelegd, het rekenprogramma opgestart en de bridgemates aangesloten. Wijzigen van de tegenstander is uitgevoerd (op andere paarnummers want die van oefening en competitie verschilden). Verder is geoefend met de bridgemate op herstel van handen met 14-12 kaarten, alsnog invoeren van de frequentieverdeling en

aanpassen van een verkeerde score via 'spel wissen' (aanpassen via het rekenprogramma doen wij alleen na afloop).

Opmerkingen:

1. Over wijzigen van de tegenstander staat in de lestekst voor de PA: "*De latere tegenstanders die daardoor dit spel niet kunnen spelen, krijgen (eveneens rechtstreeks in het rekenprogramma) een G+.*" en in de mentor instructie voor de praktijkoefening: "*De twee paren die dit spel 5 nu niet meer kunnen spelen (de twee tegenstanders van de paren 5 en 8), krijgen op dit spel een G+.* " Volgens mij klopt dit niet helemaal. Bij wijzigen van de tegenstander voor één spel wisselen vier paren van tegenstander; de scorekaart meldt:

   nieuwe ontmoeting 1: [oorspronkelijke paar NZ] – [nieuwe tegenstander paar N, in les 8]
   nieuwe ontmoeting 2: [oorspronkelijke paar OW] – [latere tegenstander paar N op dit spel]

   Die *'latere tegenstanders'* kunnen dit spel in een latere ronde gewoon spelen. Het paar dat aan de verkeerde tafel begon (en in die ronde vijf spellen moest spelen), speelt in die latere ronde maar drie spellen, zijn tegenstander in die ronde vijf. Alleen dat laatste paar verdient mogelijk een arbitrale score als een spel niet wordt gespeeld vanwege tijdgebrek.
2. De consequenties van de arbitrage:
   - in twee rondes wachtende paren (waarvan één keer twee),
   - vier paren spelen onder tijddruk vijf spellen met mogelijk een arbitrale scores tot gevolg en
   - inzien van de scorekaart door de meespelende bediener van het rekenprogramma.

   Dan komt de vraag op of het niet beter is om het paar van de verkeerde tafel meteen naar de juiste tafel te sturen met de boodschap: als uit de score op dit spel de indruk ontstaat dat jullie informatie uitwisselden dan geldt het nadeel van de twijfel en wordt het een arbitrale score.

Rob:

Allereerst meld ik dat we uit redelijk betrouwbare bron hebben opgevangen dat, na het alleen inzien van de kaarten door een speler van het verkeerd zittende paar, de rechtzetting volgend jaar waarschijnlijk anders wordt. Hoe anders, dat weten we (nog) niet. Vanwege die onduidelijkheid gaan we deze Praktijkoefening aanpassen.
De verkeerde zit wordt pas ontdekt na de eerste biedronde!

Als het spel dan wél moet worden uitgespeeld, ontstaat dezelfde situatie. En dan heb je helemaal gelijk. Er zijn dan twee paren die dat spel niet tegen hun oorspronkelijke tegenstanders kunnen spelen, maar wél tegen elkaar!

Vraag is of we het resultaat dan met Bridgemate kunnen invoeren. Ik vermoed sterk van niet… Maar in ieder geval wel met het Rekenprogramma.

Praktijk Arbiter Cursus aanbieden bij RBA?

Volgend jaar willen wij deze cursus eventueel aanbieden bij RBA. Ik heb inmiddels met de officiële wedstrijdleider gesproken. Hebben jullie informatie of documentatie die ik aan haar kan doorgeven om haar te overtuigen?

Rob:

Uitgangspunt van de PA-cursus is om ook na een onregelmatigheid of verschil van inzicht het ***plezier*** van de spelers én van de arbiter te behouden, in sommige gevallen weer terug te krijgen ☺. Dat proberen we meteen te bereiken met les 1: Communicatie. Het klinkt misschien egoïstisch, want we reiken vooral technieken aan waarmee de arbiter zijn eigen plezier tijdens het arbitreren waarborgt, ja, ook (lees: vooral) als een speler zich neetorig opstelt… ☺. Een arbiter die zich plezierig voelt, brengt dat plezier ook over op de spelers.

Onze cursisten moeten **niet** aan de hand van het bekende Spelregelboekje voor wedstrijdbridge alle artikelen van de spelregels doorworstelen.
In plaats daarvan proberen we de Strekking en de logica van de spelregels over te dragen én het gebruik van alle middelen om snel de juiste rechtzetting te vinden. Ook de digitale. Dat betekent dat ook tijdens de afsluitende toets ook smartphones, tablets en dus ook internet mag worden gebruikt.

Tijdens de cursus verbeterden we het digitale bestand Plezierig Rechtzetten aan de hand van signalen en wensen uit het (cursus)veld. Verschil met het spelregelboekje is dat in Plezierig Rechtzetten de meest voorkomende onregelmatigheden op alfabet staan, mét de bijbehorende volledige rechtzetting, dus zónder verwijzing naar andere artikelen/onderdelen. Ook de actuele versie van Plezier Rechtzetten geef ik mee.

De PA-cursus zelf bestaat uit 15 lessen. Daarin wordt onder andere verwezen naar de betreffende stappen in de ArbitreerWijzer-app en de relevante onderwerpen in Plezierig Rechtzetten.

Bij elke les hoort een op die les aansluitende Praktijkoefening die door vier (club)spelers wordt gespeeld. Groot voordeel van de vier ingezette clubspelers: dat verlaagt de drempel naar het uitnodigen van de arbiter aan de echte clubtafels. Om die reden rouleerden de spelers op verschillende clubs. Met als gevolg, veel lachbuien tijdens die oefeningen. En ook dat maakt het arbitreren in het eggie heel leuk.

Vragen en reacties uit de (soms harde) praktijk	
	
Onze antwoorden staan standaard op de volgende pagina, zodat je eerst op geheel eigen kracht jouw rechtzetting kunt vaststellen. **We houden van transparantie** Als we binnen ons vaste team een verschil van inzicht hebben over het antwoord of de rechtzetting, geven we in die gevallen ook onze gedachtenwisseling.	
	Ons vaste team Ciska Zuur, Ron Jedema, Ton Kooijman, Siger Seinen, Dennis Stuurman, Martijn Verstraelen en Rob Stravers Rob.stravers128@gmail.com

Woedend om… pas

Ik heb een vraag, uiteraard een bridgevraag.

(partner)		(ik)	
West	**Noord**	**Oost**	**Zuid**
	1♣	pas	pas
2SA			

Mijn partner (west) zat in de 'uitpas'. West had 20 punten en een SA-verdeling.
Ik had een 5-kaart schoppen, met onder andere ♠H, en paste.
West was een soort van woedend. Volgens West had ik 3♥ moeten zeggen (Jacoby) en waren we in 4♠ geëindigd.

Een bieding als deze had ik nog nooit meegemaakt. Volgens mij had west eerst doublet moeten zeggen. Dan biedt oost 1♠, etc.

Mag ik jouw visie vernemen.
Bij voorbaat dank en een fijne Pinksterzondag.

Rob:

Best bijzonder dat je mij dit vraagt in de ochtend van de eerste pinksterdag. Ondanks dat ik mijn naam liet schrappen uit de RK-registers herinner ik mij dat volgens de Bijbel de apostelen op deze dag de kracht en inspiratie ontvingen om een belangrijk verhaal te verspreiden. Het meest opvallend was dat hun woorden zelfs in de meest vreemde talen werden begrepen.

Dan valt het extra op als wests boodschap volledig op de rotsen valt.

Wat mij vooral verbaast, op deze zonnige zondagochtend, is de woedeaanval van west.
Meer voor de hand ligt de wens om onder het genot van een heerlijke sorbet met elkaar in weldadig voelende rust af te stemmen hoe jullie omgaan met een 1-in-een-kleur-opening van de tegenpartij.

Niet alleen het onderscheid van kracht in het informatiedoublet en de krachtgrenzen van het volgbod, maar ook jullie sprongvolgbiedingen, zowel in een kleur als 2SA.

Als jullie dan afspreken dat jullie 2SA-sprong dezelfde kracht en verdeling belooft als jullie 2SA-opening, kan er geen discussie ontstaan over de reacties daarop.

Voordeel van een doublet, gevolgd door een voorspelbaar zwak 1-antwoord in een kleur, waarop partner met 18-19 punten 1SA biedt, en ik het niet gek vind om – met de openingskracht áchter mij - ook met 20 punten 1SA te bieden, kun je veilig een niveau lager uitzoeken wat er voor jullie in het contractenveld zit.

Hartelijke groet en een fijne voortzetting van het pinksterfeest,

---

Omgaan met het 5-minutensignaal

In het meinummer van BridgeNL van de NBB staat een artikel op blz. 71: ‘Spel niet gespeeld’.

Wij hebben de regel dat wanneer de bel gaat voor de laatste 6 minuten, niet aan een nieuw spel mag worden begonnen. Voor dat spel voeren we NG aan op bridgemate. Dat is niet volgens de regels, volgens de NBB. Hoe gaan jullie en andere clubs hiermee om.

Rob:

Fijn dat je vraagt hoe wij (en andere clubs) hiermee omgaan.

Dat was voor mij namelijk een mooie aanleiding om kritisch mijn eigen tekst te lezen in Plezier Rechtzetten.
Met als gevolg dat ik die tekst flink heb aangepast. Het resultaat geef ik hieronder, in het kader. Mijn vraag aan jou: denk je dat jullie club hier – goed smakende – chocola van kan maken?

Uit vragen die ik regelmatig ontvang vermoed ik sterk dat een flink aantal clubs het 5-minutensignaal gebruiken als een verbod om aan een nieuw spel te beginnen

Denkpauze / trage spelers / tijdsoverschrijding

Basisregel

Nakaarten, ja, zelfs het uitwisselen van complimenten mag pas na het laatst gespeelde spel van de ronde!!!

5-minutensignaal = waarschuwing dat de ronde nog 5 minuten duurt

Het 5-minutensignaal hoort volgens de wetgevende macht niets anders te zijn dan de waarschuwing dat over 5 minuten de ronde is afgelopen en moet worden gewisseld. Dat betekent dat ook na dat signaal aan een nieuw spel mag worden begonnen. Door dat signaal weten de spelers dat ze even 'op de pedalen moeten' om op tijd klaar te zijn. Want een spel waaraan is begonnen moet te allen tijde worden uitgespeeld.

Einde ronde signaal = het signaal om te wisselen

Als dit signaal klinkt moeten alle spellen van die ronde zijn gespeeld. Spellen die nog niet klaar zijn moeten te allen tijde worden uitgespeeld! **Ook** als na het 5-minutensignaal aan dat spel is begonnen en óók als op de club de regel geldt dat na het 5-minutensignaal NIET aan een spel mag worden begonnen.

Anders zou het vertragen van een spel vanwege een dreigende slechte score worden beloond…

En als je als club tóch een nieuw spel wil verbieden na het 5-minutensignaal?

Ondanks dat de wetgevende macht onomwonden stelt dat het 5-minutensignaal geen verbod mag zijn om aan een nieuw spel te beginnen, kun je als club die regel negeren.
Nadelen van dat verbod:

- Er mag geen spel worden gespeeld dat wél op tijd de eindstreep had gehaald.
- Hoe vaker een spel is gespeeld, des te mooier en eerlijker de uitslag, vooral in een lijn met weinig paren.
- De meeste spelers spelen het liefst zoveel mogelijk spellen.
- Risico van irritatie als aan een tafel aan een nieuw spel wordt begonnen, nét na het 5-minutensignaal.

Omdat aan het afbreken van een spel na het einde-ronde signaal een veel groter nadeel hangt, kan de volgende regeling het probleem van traag spel sterk verminderen:

- Op het moment dat de wedstrijdleider wil wisselen krijgen alle paren aan de tafels die nog niet gereed zijn een aantekening.
- Zodra een paar een 3e aantekening krijgt, volgt alleen voor dat paar een korting van een *kwarttop* op de zittinguitslag.
- Een aantekening telt óók mee in de volgende zitting. *Dat voorkomt extra denktijd in de laatste twee ronden als een paar nog niet twee keer 'op de bon' ging.*

Met deze regeling kunnen spelers na het 5-minutensignaal kiezen voor:
- wel aan een nieuw spel beginnen, met de kans op een notitie;
- niet aan een nieuw spel beginnen en met elkaar nagenieten van de wel gespeelde spellen.

Niet aan een nieuw spel beginnen werpt de vraag op hoe dat moet worden ingevoerd. G- (het gemiddelde van de gespeelde spellen met een maximum van 40%) voelt niet eerlijk, omdat niet is na te gaan welk paar de meeste tijd soupeerde. Als er al een denktijdmeting zou zijn, zegt dat ook niets, omdat de denktijd sterk afhangt van ieders hand en biedsituatie.
Zo'n spel invoeren als Niet Gespeeld geeft dan het beste gevoel.

Ga met onervaren bridgers soepel om!

Ga met spelers die standaard veel tijd gebruiken in gesprek!
Goed om met spelers die standaard veel tijd gebruiken – buiten de zitting – na te gaan wat precies extra denktijd kost. Pas dan kun je een speler helpen sneller – en vaak ook betere – besluiten te nemen. Langer denken leidt vaak tot een slechter beeld van wat is geboden en gespeeld, daardoor een minder sterke keus én kost veel denkenergie waardoor de volgende spellen alleen maar (nog) zwaarder zullen voelen. Voordeel van een bridger is dat hij véél meer spellen speelt dan schakers en dammers. Zelfs met drie rampen kun je heel hoog eindigen! Want één bridgespel heeft op de hele zittinguitslag een invloed van 1/24…

Ciska:

Geheel met Rob eens en ook met zijn voorgestelde aanpak: let maar eens op: het zijn vrijwel altijd dezelfden!!
Soms zijn er 4 spellen die lastig zijn, maar dan zit iedereen aan die tafel wat langer na te denken, dat merk je direct.

En 6 (zes!) minuten. Velen spelen dan nog makkelijk een spel of zelfs twee.

Op Step krijg je 11 minuten voor 2 spellen in het minitoernooi. Ook de C lijn heeft daar geen enkele moeite mee.
De gewone toernooien op Step: 18 min voor 3 spellen.
Natuurlijk is er geen tijdsverlies tussen de twee spellen en gaat het bieden ietsje sneller dan met biddingboxen, maar de meeste tafels zijn tussen 2 en 0,5 minuut voor einde klaar.

Al met al: je kunt geen tijd vaststellen waarin een spel gespeeld kan zijn

Vergelijk het met schaken: ook een sport met een tijdlimiet. Ooit gezien dat dat ook maar één seconde voor tijd wordt afgebroken?

Erik Slump medeauteur van het betreffende artikel in BridgeNL**:**

Hoi Rob,

Dank voor het meenemen in de correspondentie.

In aanvulling op jouw gewijzigde tekst [Rob: in Plezierig Rechtzetten] nog wat suggesties om te overwegen:

- Maak duidelijk dat de keus voor het beleid / de regeling vooral een keus moet zijn die aansluit bij de wens van de leden.
- Hoe moet je omgaan met trage spelers aan jouw tafel? Als je die automatische aantekeningen wilt invoeren moet je ook weten hoe je de arbiter 10-15 minuten vooraf moet inseinen dat de tegenstanders onevenredig veel tijd gebruiken. Waar de grootgebruiker ook nog wel eens verbolgen op willen reageren, maar het is onrechtvaardig om een aantekening te krijgen als je geen schuld hebt aan de tijdsoverschrijding.
- Hoe ga je om met de situatie dat 1 paar nog wel en 1 paar niet meer aan het laatste spel wil beginnen? Je wilt namelijk wel voorkomen dat een paar dat bang is voor de aantekening de dupe wordt van het andere paar dat ze het toch spelen opdringt.
- Ongeacht het beleid dat je kiest, het belangrijkste is om consequent te zijn. Niet steeds over jouw hart strijken omdat jij niet van confrontaties/straffen houdt. Alle WL's op de club moeten met de neuzen dezelfde kant op staan, anders heeft het invoeren van een strikt beleid geen zin en werkt alleen maar averechts/frustrerend.
- Zet de resultaten in de Bridgemates uit. Dit is met afstand de grootste oorzaak van tijdverlies en ook van informatie over het spel dat duidelijk hoorbaar is aan andere tafels. Discussies over het spel nemen met 90% af als je dit uitzet.

Dank weer voor jullie tomeloze inzet.

Groet,

Erik

Dennis Stuurman lid Weko NBB

In aanvulling op Eriks reactie wil ik nog mijn volgende ervaring delen. Afgelopen weekend was ik wedstrijdleider bij het Theseustoernooi (3 zittingen over 2 dagen). In de eerste zitting speelde iedereen keurig op tijd, maar tijdens de tweede zitting waren sommige paren langzaam.

Belangrijkste oorzaken:

- Niet op tijd aan tafel komen (door bij het einde van de wisseltijd nog naar de bar of wc te gaan, maar ook omdat er hapjes waren die nog even gepakt moesten worden)
- Teveel napraten over gespeelde spellen
- Invoeren en spel wisselen duurt lang
- Geen tempo maken op het moment dat je in tijdnood dreigt te raken
- Onervarenheid bij enkele paren (beginners)

Bij onervaren spelers heeft het weinig zin om te straffen. Die moeten gestimuleerd worden om het spel leuk te vinden. Af en toe een kleine (positieve) aansporing is hier de beste oplossing.
Goede paren die langzaam (bedachtzaam) spelen zijn vaak ook niet het probleem. Die kunnen tempo maken zodra het moet.

De echte problemen ontstaan door de spelers die zich weinig aantrekken van het goede verloop en dus laat aan tafel komen. Daar lijkt straffen een geschikte oplossing. Ook de napraters die ondanks waarschuwingen ("nog 5 minuten" als net het laatste spel op enkele tafels begonnen is) niet opschieten zijn een probleem.

Op elke club weet je wel wie de langzame kaarters en nakaarters zijn. Het is lastig om alleen deze paren te bestraffen, want als je niet consequent bent naar ieder paar in het uitdelen van je waarschuwingen zullen zij zich extra aangevallen voelen. Als je consequent bent met je waarschuwingen en straffen zal een goedbedoelend paar waarschijnlijk zelden een straf krijgen, maar kun je wel de notoir trage paren straffen, in de hoop dat ze dan hun gedrag aanpassen.

Rob:

Mooie bijdragen van Erik en Dennis. En prettig dat de vragensteller mij inmiddels meldde dat de club er goed naar gaat kijken en er uitstekend smakende chocola van gaat maken.
